

„Ny jydsk Land-Hypotekforening: Faste ejendomme i Jylland uden for købstæderne og landbrugsejendomme i købstæderne i Jylland.“

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Axel Ivan Pedersen: Gennem det udvalgsarbejde, som har fundet sted omkring forslag til lov om hypotekforeninger, er det lykkedes at opnå enighed om de ændringsforslag, som den højtærede boligminister har stillet, og om lovforslaget i dets helhed.

Ændringsforslag nr. 1 går ud på en lovfæstelse af de resultater, som er opnået ved de forhandlinger, boligministeren ved lovforslagets fremsættelse gav meddelelse om, bl. a. vedrørende sammenlægninger af visse hypotekforeninger. Ved vurderingen af disse sammenlægninger må man vist indrømme, at resultatet er magert og kun i ringe grad tilgodeser den strukturrationalisering, der på dette område må anses for ønskelig, men der er fortsat mulighed for sammenlægning. Det kan endda tilføjes, at ændringsforslag nr. 5 om fritagelse for stempel- og tinglysningsafgifter ved sammenlægning af hypotekforeninger tager et vidtgående hensyn til en videre udvikling i den ønskelige retning. Om en sådan kommer, må vi afvente, men det skal siges, at det var ventet, at man var nået længere frem, end tilfældet er. Imidlertid kommer inden for en overskuelig fremtid kreditforeningsloven til behandling, og der kan da til den tid tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det må anses for betimeligt med yderligere beføjelser til kreditforeningerne med hensyn til et udvidet låneområde.

Ændringsforslag nr. 4 går ud på at ændre den maksimale løbetid til 50 år i stedet for som oprindeligt foreslået 40 år, eller for at sige det på en anden måde: opretholde de nugældende regler. Dette er i øvrigt også udtryk for, at man ikke ønsker gennem denne lov at foregribe begivenhedernes gang.

Den stilling, man vil finde det rimeligt at tage til prioriteters afdragstid, når kreditforeningsloven og dermed hele vort realkreditsystem tages op til debat, må da også få virkninger for hypotekforeningerne. Ændringsforslaget skal således ikke opfattes

som et udtryk for, at vi ikke er interesseret i, at der kommer en større opsparing i boligbyggeri, men det er problematisk, i hvor høj grad amortisationstidens afkortning fremmer en sådan.

Ved første behandling gav jeg udtryk for, at opsparingen til boligformål ikke var tilstrækkelig, og jeg føjede til, at det var en overvejelse værd at give udenlandsk kapital indpas på obligationsmarkedet, uagtet jeg var klar over, at det kan rejse visse problemer. Siden da er der sket det, at nationalbankdirektøren på et sparekassemøde har bekræftet, dels at opsparingen til boligformål ikke var tilstrækkelig, dels at det således ikke var tilrådeligt ikke at gennemføre lovforslagets bestemmelse om en løbetid på højst 40 år. Rent bortset fra at jeg ikke kan undlade at gøre den bemærkning, at Landbrugets Realkreditfond har 10 års længere amortisationstid, vil jeg gerne ud over bemærkningen om vor motivering for at blive stående ved de 50 år gentage, at det i øvrigt er noget problematisk med afdragstiden på prioritetslånene med de muligheder for opnåelse af tillægslån, der eksisterer og udnyttes i stor udstrækning, en udvikling, som konjunkturf forholdene har medført. Hvis denne mulighed for stiftelse af tillægslån i nye langfristede kreditter udelukkende anvendes efter sit formål, fik det være, men det er vel en hyppigt forekommende foreteelse, at provenuet af nye og langfristede prioritetslån anvendes til andre formål og til formål, som i sig selv kun burde betinge en meget kortere afdragstid.

Det kan således ikke undgå at pådrage sig vor opmærksomhed, at vort realkreditsystem kan anvendes til andre formål end det, hvortil det er beregnet, og med den virkning, at obligationsmassen stiger. Vi har i dag overskredet de 30 milliarder kr., hvorpå der efter de seneste opgørelser kun udtrækkes omkring 300 mill. kr. om året eller 1 pct. En del af forklaringen på de lave obligationskurser ligger formentlig heri.

Det fremgår i øvrigt af udvalgets betænkning, at man har modtaget henvendelser fra forskellige institutioner og foreninger. Med undtagelse af et enkelt ønske er henvendelserne blevet imødekommet. Det ønske, som ikke blev imødekommet, har venstres medlemmer af udvalget understreget i betænk-